JAARVERSLAG 2023 COBRA

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord & Bestuursverslag 7

2. Missie & Visie 13

3. Tentoonstellingen 2023: 75 jaar Cobra 15
- Deense moderne kunst drieluik 15
- Een dier, een nacht, een schreeuw 17
- Beeldend Gesproken 17
- Grenzeloos en vrij. Van Appel tot Basquiat 19
- De andere Picasso. Terug naar de bron 19
- Alle kinderen kunstenaar 21
- Cobra 75. De vrijheidsschreeuw! 21
- Anton Corbijn – MOØDe 22

4. Programma & Activiteiten 2023 27
- Verdiepende activiteiten 27
- Terugkerende activiteiten 32
- Programma speciaal voor Amstelveen 33
- Onderwijs: ontdekken en experimenteren 38

5. Marketing & Communicatie 41
- In de pers 41
- Website 42
- Social Content 43
- Meer date gedreven aan het werk 44

6. De collectie 47

7. Bedrijfsvoering & Financiën 49
- Balansrekening 50
- Staat van baten en lasten 52
- Op de balans: De museum winkel 53
- Op de balans: Het museumcafé 54
- Op de balans: Zakelijke verhuur 54

8. Het Cobra team 57

Colofon 62

Zaalaanzicht *Anton Corbijn – MOØDe*. Foto: Peter Tijhuis

2023 STOND IN HET TEKEN VAN HET 75-JARIG JUBILEUM VAN DE COBRA BEWEGING.

1. VOORWOORD & BESTUURSVERSLAG

2023 was een uitermate roerig jaar voor zowel de stichting Cobra Museum, haar medewerkers als het bestuur zelf.

In de zomer van 2023 ontstond er door tegenvallende bezoekersaantallen en onverwacht gestegen kosten een crisissituatie. De gemeente was in eerste instantie niet bereid om het museum te redden en daarmee leek een faillissement onafwendbaar. Door het instappen van private geldschieters veranderde de situatie en kon er gewerkt worden aan een nieuw plan van aanpak. Met dit nieuwe plan van aanpak en door een brede publieksactie, waarbij 13.000 handtekeningen werden verzameld, was er uiteindelijk toch ruimte om de gemeentelijke subsidie voor 1 jaar voort te zetten. Wij zijn de gemeente Amstelveen erkentelijk dat een faillissement werd afgewend met de toekenning om het museum alsnog te subsidiëren. De afspraken met de gemeente over continuering van de subsidie zijn vastgelegd in een convenant dat is getekend op 9 januari 2024. Hierin is onder meer bepaald dat het huidige bestuur zo spoedig mogelijk zal aftreden, het bestuursmodel wordt omgezet in een raad van toezichtsmodel en er wordt zo snel mogelijk een nieuwe (interim) directeur aangesteld.

Om continuïteit te borgen werd er in nauw overleg met de gemeente voor gekozen om de vereiste wijzigingen trapsgewijs te realiseren. In december 2023 traden twee bestuursleden af, te weten de heren Mark Moolhuizen en Edwin Valent. De hierdoor ontstane vacatures werden door twee nieuwe bestuursleden vervuld, te weten mevrouw Ariëlla Kornmehl en de heer Carl Stal; hierdoor ontstond eind 2023 het in het convenant genoemde ‘’tijdelijke bestuur’’. In april 2024 zijn mevrouw Judith van Kranendonk en mevrouw Silvya van der Heiden teruggetreden als bestuurslid.

De formatie van dit tijdelijke bestuur - ook wel crisisbestuur genoemd -, is nog steeds zeer belangrijk voor de continuïteit van het museum. Daarnaast heeft het museum in januari 2024, helaas eerder dan aanvankelijk de bedoeling was, afscheid moeten nemen van haar directeur Stefan van Raay. Een opvolger werd gelukkig snel gevonden en per maart 2024 is een nieuwe algemeen directeur ad interim benoemd in de persoon van mevrouw Hedwig Verhoeven. De interim algemeen directeur draagt geen bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Het huidige tijdelijke bestuur heeft de ambitie om een nieuw realistisch en stevig toekomstbestendig fundament onder het Cobra Museum te leggen, uiteraard ook op bestuurlijk niveau. Zij zal daarom conform de afspraak met de gemeente Amstelveen op korte termijn in 2024 de transitie maken naar een Raad van Toezicht model.

Bezoekers en resultaten

2023 stond in het teken van het 75-jarig jubileum van de Cobra beweging. Voor dit jubileumjaar had het museum een ambitieuze tentoonstellings-agenda opgesteld. Het jaar begon positief met de tentoonstelling “Deens Drieluik”. Middels deze Drieluik is teruggegaan naar de roots van de Cobra beweging. Deze tentoonstelling kreeg veel positieve recensies en trok ook meer dan het verwachte aantal bezoekers. De grote jubileumtentoonstelling “Grenzeloos en vrij; Van Appel tot Basquiat”, met vele internationale topwerken, viel qua bezoekersaantallen echter flink tegen. Om meer bezoekers te trekken werd onder andere de speciale toeslag omgezet in een voucher die besteed kon worden in winkel of café. Daarnaast stegen de kosten voor met name vervoer en verzekering. Deze omstandigheden resulteerden in de eerdergenoemde financiële crisis. Het jaar 2023 was daardoor een dynamische periode in het Cobra Museum. De 68.804 bezoekers gedurende het jaar (+42% ten opzichte van 2022) markeerden één van de hoogste bezoekersaantallen in onze geschiedenis.

Het financiële resultaat over 2023 kwam uiteindelijk uit op een verlies van € 1.334.725, -. Tijdens deze crisisperiode zijn er met meerdere crediteuren afspraken gemaakt en betalingsregelingen getroffen. Daarnaast kon het museum alleen overleven door een rekening-courant faciliteit vanuit een private geldschieter. Door het verlies over 2023 heeft het museum nu een negatief eigen vermogen van € 738.669, -. De zorgen over de continuïteit van het museum zijn daarmee echter niet verdwenen. De subsidieverstrekking door de gemeente Amstelveen geldt slechts tot 31 december 2024. Momenteel is het museum in overleg met de gemeente over verdere continuering van haar subsidie na 2024. Alleen door deze continuering van de subsidie kan het museum blijven voortbestaan en verplichtingen aangaan voor de toekomst. De dynamiek waar het Cobra Museum zich in bevindt is helaas niet uniek in Nederland. Ook andere -middelgrote- kunst musea zijn erg afhankelijk van onzekere bezoekersaantallen en hebben te maken met flink gestegen kosten.

Door de lager dan verwachte bezoekersaantallen vielen ook de verwachte netto inkomsten uit de winkel en het café tegen. Mede door de verstrekte vouchers werden er per saldo minder inkomsten dan verwacht gegenereerd voor het museum. Ook vielen de inkomsten uit fondsenwerving lager uit dan begroot (€ 264.679,- versus € 525.500,-)

Gemeente Amstelveen & partners Cobra Museum

In 2023 is er zeer intensief overleg geweest met de gemeente Amstelveen (burgemeester, wethouders, gemeenteraadsleden en medewerkers cultuur) en vonden er meerdere raadsvergaderingen plaats over het voortbestaan van het museum. Dit was voor alle betrokkenen een zeer complexe periode en wij zijn als bestuur verheugd dat er toch een tijdelijke oplossing is gevonden.

Met de VriendenLoterij onderhoudt het museum al jarenlang een goede relatie. Het museum is zeer verheugd dat, na een periodieke review door de VriendenLoterij, deze samenwerking ook in 2023 was voortgezet. Ook de relatie met de Cobra Founders en met de Cobra Business Club bleef ondanks de turbulente ontwikkelingen constructief en intact. Wij danken daar allen voor.

Daarnaast wil het bestuur het museumteam enorm bedanken voor hun tomeloze inzet in dit turbulente jaar. Werken voor een museum dat publiekelijk ter discussie staat vergt enorm veel van alle medewerkers. Het vereiste veel flexibiliteit en een rotsvast geloof in een gezonde toekomst. Niet alle medewerkers is het gelukt om dat op te brengen. Van hen werd afscheid genomen. Het bestuur kijkt positief naar de toekomst. Met een goede programmering en een efficiënte staf is het mogelijk om een cultureel aanbod te leveren op het juiste niveau met een gezonde publieke belangstelling, van binnen en van buiten Amstelveen. Dit geeft vertrouwen voor de toekomst.

Governance

Het Cobra Museum past de principes van de Governance Code Cultuur 2019, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie toe. De laatste twee codes zijn zichtbaar in het inkoopbeleid, de programmering, het personeels-beleid en de bedrijfscultuur. Het bezoldigingsbeleid van het Cobra Museum past bij het karakter van de instelling en stemt overeen met wettelijke voorschriften (Wet Normering Topinkomens).

Het afgelopen jaar hebben er logischerwijs veelvuldig vergaderingen van het bestuur plaatsgevonden buiten de reguliere vergaderingen om. Door de constant veranderende situatie vanaf de zomer werden met name de kasstromen constant gecontroleerd en beoordeeld. Voor het overleg met de gemeente en in het kader van het plan van aanpak, zijn verschillende financiële scenario’s doorgerekend voor het jaar 2023 en daarna.

In het verleden is gekozen voor een model met een onbezoldigd bestuur waarbij de uitvoering ligt bij de directie van het museum. Het bestuur was reeds van plan om het bestuursmodel om te zetten naar een raad van

toezicht model. Deze aanpassing is ook onderdeel van het met de gemeente afgesloten convenant en zal binnenkort worden gefinaliseerd.

Toekomst museum

Zoals genoemd blijft het voortbestaan van het museum ongewis, maar het bestuur voelt zich gesterkt in haar overtuiging dat met een nieuwe plan van aanpak en steun van de gemeente Amstelveen een gezonde toekomst mogelijk is. De fototentoonstelling MOØDe van Anton Corbijn, die vanaf 22 december 2023 tot 20 mei 2024 liep, trok boven verwachting veel bezoekers (51.000!) waaronder een aantal internationale VIP's. Deze positieve uitkomst laat zien dat het mogelijk is om met een aantrekkelijke programmering grote aantallen bezoekers te trekken voor het Cobra Museum en dit geeft vertrouwen voor de toekomst.

Bestuur Stichting Cobra Museum
Jerry Straub (bestuursvoorzitter), toezichthouder, adviseur
Stephen Brunner (penningmeester), partner Deloitte LLP
Ariëlla Kornmehl, schrijfster, onderneemster
Carl Stal, financieel adviseur, toezichthouder

29 mei 2024

Bezoeker in het Cobra Museum. Foto Gert-Jan van Rooij

DE KERN VAN ONZE MISSIE

HET UITDRAGEN VAN EEN BOODSCHAP VAN CULTURELE PLURALITEIT EN BEGRIP.

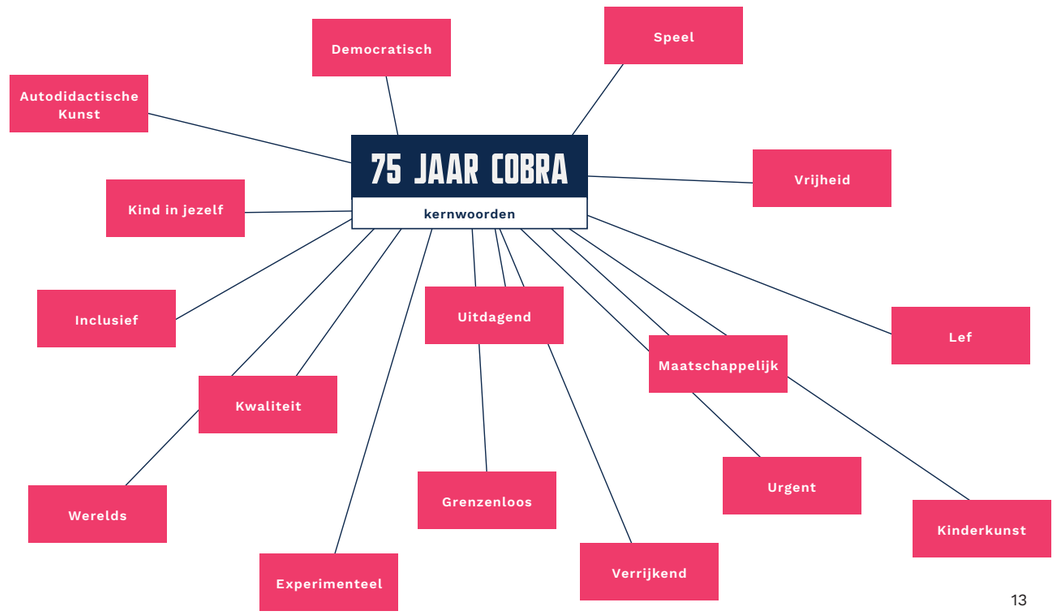
2. MISSIE & VISIE

Het Cobra Museum voor Moderne Kunst viert in 2023 het 75-jarig bestaan van de Cobra-beweging met een missie die net zo levendig is als de kunst en het gedachtegoed van de Cobra-beweging zelf. Cobra behoort dan wel tot de canon van de kunstgeschiedenis, maar de 'geest' van Cobra is nog altijd springlevend. Als museum brengen we het gedachtegoed van Cobra naar het heden door de verbinding te leggen tussen onze collectie en hedendaagse kunstenaars en stromingen. Met vrijheid, lef en experiment als kernwaarden omarmen we diversiteit en inclusiviteit, zonder grenzen tussen kunstvormen.

Onze missie gaat verder dan alleen het beheren en presenteren van kunst. We bieden een scala aan publieksactiviteiten om te inspireren en te vermaken: van lokale activiteiten voor onze medebewoners van Amstelveen tot de inwoners van de Metropool Regio Amsterdam en van alle Nederlanders tot internationale bezoekers. Door aandacht te schenken aan autodidactische kunst, kinderkunst en kunst van verschillende continenten, vertalen we de kleuren en ideeën van Cobra naar het moderne tijdsgewricht.

De kern van onze missie:

Het uitdragen van een boodschap van culturele pluraliteit en begrip.

“WE WILDEN HELEMAAL OPNIEUW BEGINNEN, NET ZOALS EEN KIND”

– Karel Appel, één van de grondleggers van de Cobra-beweging

3. TENTOONSTELLINGEN 2023: COBRA 75 JUBILEUMJAAR

In het kader van het 75-jarig jubileum van de revolutionaire Cobra-beweging, stond 2023 voor een knallend tentoonstellingsprogramma met veel internationale bruiklenen. Deze tentoonstellingen brachten de springlevende geest van Cobra tot leven en verbonden actuele maatschappelijke thema’s met de grenzeloze vrijheid en vrije ideeën waar Cobra om bekend stond. Bezoekers werden uitgenodigd deze grenzeloze vrijheid te beleven en te ervaren.

Tussen 8 oktober en 22 december 2023 was er geen tentoonstelling geprogrammeerd op de bovenverdieping wegens geplande werkzaamheden aan het dak.

Deense moderne kunst drieluik

27 januari - 14 mei 2023

Deense moderne kunst-opening. Van links-rechts: gastconservator Pim Arts, gastconservator Naja Rasmussen, burgemeester van Amstelveen Tjapko Poppens, ambassade van Dennemarken Jarl Frijs Madsen, gastconservator Winnie Sze en directeur Cobra Museum Stefan van Raay. Foto: Matthijs Immink

Opening *Deense moderne kunst* door burgemeester van Amstelveen Tjapko Poppens.
Foto: Matthijs Immink

We openden het jaar met een indrukwekkend drieluik van de tentoonstellingen:

1. Wij kussen de aarde

In Wij kussen de aarde, samengesteld door curator Pim Arts, stond de Deense moderne kunst uit de jaren dertig en veertig centraal. Voor het eerst waren zo'n 100 topstokken van ruim 25 kunstenaars buiten Denemarken te zien. Belangrijke thema's zoals seksuele vrijheid, politiek, provocatie, experiment en spontaniteit - die later grote invloed zouden hebben op Cobra - werden hier belicht.

2. Je est un autre - Ernest Mancoba & Sonja Ferlov

Het tweede deel van het drieluik, gecureerd door Winnie Sze, belichtte het werk van het bijzondere kunstenaarskoppel Sonja Ferlov (1911-1984) en Ernest Mancoba (1904-2002). Beide waren betrokken bij de oprichting van de Cobra-beweging in Denemarken. Hun interraciale relatie was uniek in die tijd, en hun werk reflecteert het idee dat kunst ons niet alleen helpt 'de ander' te zien, maar ook onszelf in de ander en de ander in onszelf. Of, zoals de Franse dichter Arthur Rimbaud het formuleerde, "Je est un autre" (Ik is een ander).

3. Becoming Ovartaci

Becoming Ovartaci, samengesteld door Naja Rasmussen, bracht een eerbetoon aan de Deense kunstenaar Ovartaci (1894-1985). Ovartaci bracht het grootste deel van haar leven door in een psychiatrisch ziekenhuis. Het derde deel van dit drieluik was gewijd aan haar verbeelding, inspiratie én de impact van haar werk, met transformatie als hét centrale thema.

Bij de tentoonstellingen is een tweetalige publicatie uitgebracht met essays van de drie curatoren en een essay van Jens Tang Kristensen, curator bij Museum Sønderjylland in Denemarken.

Het Cobra Museum ontving naast de bijdrage van vaste partners en supporters extra ondersteuning van het Cultuurfonds, NEW CARLBERG FOUNDATION, de Deense Ambassade en verfsponsor KEIM.

Een dier, een nacht, een schreeuw
Nederlandse Cobra-kunstenaars uit de collectie

27 januari - 14 mei 2023

Deze tentoonstelling toonde werken van Nederlandse Cobra-kunstenaars uit de jaren veertig tot vijftig, afkomstig uit de vaste collectie en langdurige bruiklenen. In de nasleep van de Tweede Wereldoorlog verlangden deze kunstenaars naar artistieke vrijheid en vernieuwing, geïnspireerd door kindertekeningen, volkskunst en outsider art. Hoewel ze geen uniforme stijl nastreefden, ontstond er een Cobra-wereld met levendige voorstellingen van vogels, fabelwezens en mensen.

Cobra-kunstenaar Constant Nieuwenhuijs (1920-2005): "Een schilderij is niet een bouwsel van kleuren en lijnen, maar een dier, een nacht, een schreeuw, een mens of dat alles samen". Ondanks interne verschillen voelde je de vitaliteit en impact van Cobra terug in deze overzichtstentoonstelling.

Beeldend Gesproken

5 april - 14 mei 2023

In het kader van de tentoonstelling *Becoming Ovartaci* presenteerden we, in samenwerking met de Amsterdamse kunstuitleen *Beeldend Gesproken,* werk van Priscilla Koopman (1996) en Mathisse Arendsen (1948-2022). *Beeldend Gesproken* vertegenwoordigt professionele kunstenaars die kampen met psychische gezondheidsproblemen. Het werk van beide kunstenaars resoneren met de kunst van de Deense kunstenaar Ovartaci. Arendsen's levensloop heeft raakvlakken met dat van Ovartaci, terwijl Koopman in haar werk vergelijkbare thema's behandelt. Beiden tonen hoe ze de wereld ervaren vanuit een neurodivers perspectief.

"Ik heb mijn manier gevonden om vrouwelijkheid, mentale gezondheid en perceptie van de wereld op een kleurrijke speelse manier uit te drukken. Verbinding maken met de onschuld van de kindertijd en deze vermengen met een groteske realiteit en morbide elementen is essentieel in mijn werk. Zo laat ik de schoonheid van elke situatie zien" - Priscilla Koopman.

Aansluitend was van 5 t/m 30 april 2023 een solotentoonstelling met het werk van Mathisse Arendsen te zien bij Beeldend Gesproken.

Zaalaanzicht *Becoming Overtaci*. Foto: Peter Tijhuis

Opening *Grenzeloos en vrij* – De heer H. Minani van de Japanse ambassade in Nederland en zijn echtgenote. Foto: Matthijs Immink

Grenzeloos en vrij. Van Appel tot Basquiat

2 juni - 8 oktober 2023

De zomertentoonstelling *Grenzeloos en vrij. Van Appel tot Basquiat* vormde het hoogtepunt rondom 75 jaar Cobra, samengesteld door gastconservator Maarten Bertheux. Deze tentoonstelling was een must-see voor iedereen die geïnteresseerd is in moderne kunst en bood een unieke kans om 75 jaar revolutionaire en inspirerende werken van dichtbij te bekijken.

Grenzeloos en vrij toonde de Cobra-kunst in relatie tot voorlopers, tijdgenoten en hedendaagse kunstenaars. Daarbij lieten bijzondere, indrukwekkende en soms verfijnde werken zien hoe de creatieve energie en vrijheid van de Cobra-beweging nog steeds een inspiratiebron is voor kunstenaars van vandaag.

Bezoekers ontdekten verrassende combinaties met 120 kunstwerken van onder andere Klee, Picasso, Appel, Van Gogh, Constant, Miró, Ferlov, Beckmann, Alechinsky, Pollock, De Kooning, Basquiat, Corneille, Van der Gaag, Brown, Schwitters en Munch. En vele andere bekende en minder bekende kunstenaars.

Speciaal voor deze bijzondere viering werd een tweetalige catalogus uitgegeven in samenwerking met Waanders Uitgevers, met essays van de curator en bijdragen van oud-directeur Stedelijk Museum Amsterdam Rudi Fuchs en kunstcritica en auteur Joke de Wolf. Daarnaast verscheen er een podcast-serie, waarin verschillende kunstliefhebbers, zoals Jeroen Krabbé, anekdotisch vertellen over hun band met Cobra-kunst.

De andere Picasso. Terug naar de bron

2 juni - 8 oktober 2023

Naast de overzichtstentoonstelling over 75 jaar Cobra konden bezoekers in dezelfde periode genieten van een tentoonstelling rondom Pablo Picasso (1881-1973). *De andere Picasso. Terug naar de bron* markeerde de 50ste sterfdag van één van de beroemdste kunstenaars uit de 20ste eeuw. De tentoonstelling was dan ook een eerbetoon aan Picasso en zijn culturele achtergrond, met als centraal thema zijn liefde voor dans en theater, zijn kindertijd en zijn fascinatie voor keramiek.

De tentoonstelling belichtte een minder bekend deel van zijn oeuvre, hiervoor gingen de Spaanse curatoren Helena Alonso en Prof. Dr. Óscar Carrascosa terug naar de bron. Bezoekers kregen daarmee een unieke kans om de creatieve geest van Picasso te ontdekken.

Zaalaanzicht *De andere Picasso. Terug naar de bron*. Foto: Peter Tijhuis

Opening *Alle kinderen kunstenaar* – Jeroen Krabbé en Annefie van Itterzon.
Foto: Matthijs Immink

De tentoonstelling is tot stand gekomen door de internationale samenwerking tussen het Cobra Museum voor Moderne Kunst in Amstelveen, Kunstmuseum Moritzburg in Halle (Duitsland), verschillende Spaanse instituten, C2C Proyectos Culturales in Malaga (Spanje) en Expona in Bolzano (Italië). Bij de tentoonstelling verscheen een tweetalige publicatie met essays van de curatoren.

Alle kinderen kunstenaar

2 juni - 8 oktober 2023

De tentoonstelling *Alle kinderen kunstenaar* paste naadloos in de zomer-tentoonstellingen *Grenzeloos en vrij* en *De andere Picasso* die tegelijkertijd te zien waren in het Cobra Museum. Acteur, schilder en documentairemaker Jeroen Krabbé en Annefie van Itterzon selecteerden 40 kindertekeningen. Deze selectie is afkomstig uit een collectie van ruim 900 tekeningen die zijn verzameld tussen 1983 en 2021 door kunstpedagoog Van Itterzon. Zij schonk deze unieke collectie in 2022 aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

De tekeningen boden de bezoekers niet alleen een fascinerend inzicht in de wereldwijde tekenkunst van kinderen, maar was ook een eerbetoon aan hun onbevangenheid en spontaniteit. Kinderen zijn niet bezig met perspectief en vorm, waardoor hun tekeningen direct, origineel en puur zijn. Kunstenaars als Picasso, Klee, Kandinsky en de Cobra-kunstenaars zagen kindertekeningen dan ook als een inspiratiebron. Ook voegden beide gastcuratoren twee van hun eigen kindertekeningen toe aan de tentoonstelling. Op deze manier krijgt deze kunst eindelijk de aandacht die het verdient.

Voor de zomertentoonstellingen ontving het Cobra Museum naast de bijdrage van vaste partners en supporters extra ondersteuning van Zabawas, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en verfsponsor KEIM.

Cobra 75. De vrijheidsschreeuw!

20 oktober 2023 - 12 mei 2024

Op 8 november 2023 was het precies 75 jaar geleden dat de Cobra-beweging in Parijs werd opgericht. De vreugde van totale geestelijke en artistieke vrijheid en spontaniteit moest een tegenwicht bieden aan de nachtmerrie van de oorlog. Kunstenaars en dichters uit diverse Europese landen waren lid.

In deze jubileumtentoonstelling stonden de uiteenlopende, soms haaks op elkaar staande perspectieven op Cobra centraal. De 90 werken en archiefmaterialen (kranten spreken van geknoei, gekladder en verlakkerij)

legden de nadruk op de periode dat de beweging officieel bestond, van 1948 tot 1951. Maar er werd voor deze tentoonstelling ook werk opgenomen van eerdere en latere datum.

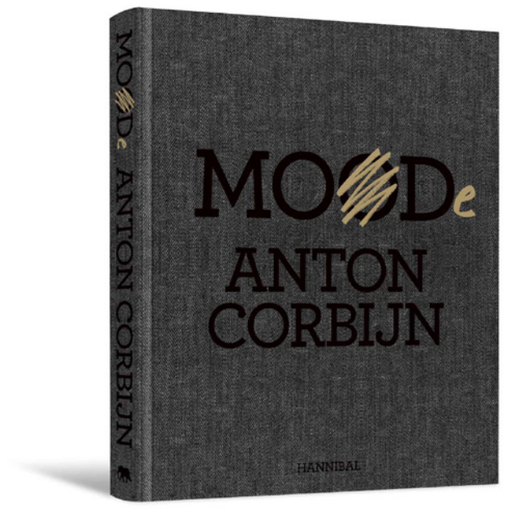
Bezoekers ontdekten dat er over de betekenis van Cobra nooit eensgezindheid heeft bestaan en veel meer was dan die ‘vrolijke kleurrijke kunstbeweging’. Het karakter van Cobra wordt misschien juist wel bepaald dóór de tegenstellingen en onenigheden tussen haar leden.

Anton Corbijn – MOØDe

22 dec 2023 - 20 mei 2024

Een knaller van een tentoonstelling om het jaar mee af te sluiten: dát is de overzichtstentoonstelling *Anton Corbijn – MOØDe*. In de tentoonstelling presenteert de toonaangevende fotograaf en filmmaker Anton Corbijn (1955) foto’s uit zijn omvangrijke oeuvre (tussen 1979-2023), waarin hij de cross-over verkent tussen portretfotografie en de modewereld. Hierbij omarmt Corbijn de termen mood en mode in de meest ruime zin met ruim 200 mode gerelateerde foto’s. Met MOØDe bewijst Anton Corbijn dat mode overal is.

De publicatie MOØDe, eerder uitgebracht via Hannibal Uitgeverij voor de tentoonstelling in Knokke-Heist (België), werd ook voor deze tentoonstelling gebruikt.

Publicatie MOØDe

Zaalaanzicht *Anton Corbijn – MOØDe*, overzichtstentoonstelling Anton Corbijn.
Foto: Peter Tijhuis

Anton Corbijn, Stefan van Raaij en Martin Garrix. Foto: Louis van Baar

Zaalaanzicht *Deense Moderne Kunst, Wij kussen de aarde*. Foto: Peter Tijhuis

Opening *Grenzeloos en Vrij.* Foto: Matthijs Immink

Zaalaanzicht *J'est un Autre*. Foto: Peter Tijhuis

Zaalaanzicht *Alle kinderen Kunstenaar*. Foto Peter Tijhuis

HET JUBILEUM JAAR WAS GEVULD MET PRACHTIGE TENTOONSTELLINGEN

4. PROGRAMMA & ACTIVITEITEN 2023

VERDIEPENDE ACTIVITEITEN

Het jubileumjaar was gevuld met prachtige tentoonstellingen, die ons zeer inspireerden tot het organiseren van verdiepende, leerzame activiteiten. Een aantal highlights door het jaar heen:

Deense inspiratie zorgt voor creativiteit

27 januari - 14 mei 2023

Tijdens de Deense moderne kunsttentoonstellingen werden diverse bruisende activiteiten georganiseerd om het publiek dieper bij de kunstwerken te betrekken. Gastconservator Winnie Sze nam enthousiastelingen mee op **exclusieve rondleidingen** door de fascinerende tentoonstelling *Je est un autre - Ernest Mancoba & Sonja Ferlov,* waarbij ze putte uit haar diepgaande onderzoek naar het leven van dit bijzondere kunstenaarskoppel. Bezoekers werden uitgenodigd om vragen te stellen en in levendige gesprekken te duiken over de betekenis van de kunstwerken. Gastcurator Naja Rasmussen leidde ook een tour waarbij de focus lag op het intrigerende leven en werk van kunstenaar Ovartaci.

Op **Internationale Vrouwendag** werd tijdens een speciale rondleiding aandacht besteed aan vergeten vrouwen uit de geschiedenis, terwijl het Amstelveens Diversiteitscafé dieper inging op de krachtige boodschap van vrijheid en bevrijding in het werk van Ovartaci.

Het mythische *helhest* paard inspireerde een hele kunstbeweging en zelfs een tijdschrift droeg dezelfde naam. De prachtige covers van inkttekeningen waren te zien in de tentoonstelling *Wij kussen de aarde.* Creatievelingen van alle leeftijden werden tijdens een uitverkochte **interactieve familieworkshop** uitgedaagd om met dezelfde technieken als de artiesten aan de slag gingen.

Ook vormde de intrigerende tekeningen en de boodschap van het Deense kunsttijdschrift *Helhesten* (1941-1944) het onderwerp van gesprek tijdens een boeiende **Artist Talk.** Hier werd de impact van politieke cartoons besproken door verschillende cartoonisten, die hun werk als een krachtig middel van maatschappelijke kritiek beschouwen.

De **Rommelkunst workshop** bleek een groot succes. Deelnemers werden uitgedaagd om kunstwerken te creëren van oude, ongebruikte items van een lokale kringloopwinkel. Het resultaat? Een bijzondere expositie van creativiteit en hergebruik.

Helhest op zaal tijdens *Deense moderne kunst*. Foto: Peter Tijhuis

Modeshow in samenwerking met mode- en designschool B-Academy. Foto: Evgeny Astapov

En als kers op de taart, sloot de tentoonstelling *Becoming Ovartaci* af met een **adembenemende modeshow** in samenwerking met mode- en designschool B-Academy. Hier presenteerden studenten vol trots hun ontwerpen, geïnspireerd op het unieke werk van Ovartaci.

Grenzeloos creatief en creatieve vrijheid

2 juni - 8 oktober 2023

Ook bij de tentoonstellingen *Grenzeloos en Vrij* en *De andere Picasso* bruiste het van de activiteiten. De *Cobra Academy** zette tijdens **24Hrs Amstelveen Dating at Cobra** op, een uniek event gericht op ontmoeting, experimenteren en vrijheid. Het daaropvolgende en succesvolle event **Het Dak Eraf!** trok meer dan 300 bezoekers voor een dag vol rollerskatebanen, kledingruilmarkten en salsa workshops.

** In 2023 zijn we gestart met de Cobra Academy, speciaal voor jongeren tussen de 17 en 25 jaar oud. Zij fungeren als onze adviseurs vanuit hun eigen doelgroep, onze mede programmamakers, onze denktank en onze peer-educators. Daarnaast werken we samen aan hun ontwikkeling in de culturele sector. Zo leren zij een jaar lang van binnenuit hoe een museum werkt.*

Exclusieve rondleidingen door de tentoonstellingen, geleid door gastconservator Winnie Sze, boden bezoekers diepgaande inzichten. Een **panelgesprek over Machismo: blik op Picasso** met panelleden Naja Rasmussen, Maaike Rikhof en Jens van Tricht belichtte de vrouwen die Picasso verbeeldde en de relatie tussen kunstenaar en model, gevolgd door een **indrukwekkende performance** door kunstenaar Leendert Vooijce.

Ook kinderen deden volop mee aan activiteiten. Tijdens de **Picasso Robot workshop** kregen kinderen de kans om hun creativiteit en technische vaardigheden te ontwikkelen. De workshop werd door niemand minder dan de inspirerende 14-jarige Wail Kherrazi begeleid, bekend van zijn uitvindingen en passie voor technologie. Samen maakten ze kunstwerken geïnspireerd op Picasso met behulp van een robot.

Met **Camping Cobra** boden we een unieke ervaring aan; bezoekers kregen de kans om te overnachten in het museum en deel te nemen aan creatieve activiteiten, allemaal onder het toeziend oog van het werk van kunstenaar Corneille. Maar liefst 80 campinggasten stonden te popelden om samen een nachtje door te brengen tussen de kunst en genoten van deze geslaagde editie.

Cobra Academy event ‘Het dak eraf!’

Cobra Academy leden van 2023: Michelle vd Berg, Lidori ten Have, Julia van Iersel, Lisa le Grand, Appel Toussaint, Julia Kemp

Drawing Memories

In het museumcafé en de museumwinkel vond in de maand november **het project Drawing Memories** van kunstenaar Goro Shimano plaats. Als frequente bezoeker van het museum bood Shimano aan om samen met het museum en de bezoekers een gezamenlijk project te realiseren, geïnspireerd door het nieuws over de financiële status van het museum. Mensen kwamen samen om met krijtstiften een groeikunstwerk op de ramen van het café en de winkel te creëren. Niet alleen bezoekers, maar ook vrijwilligers en medewerkers gaven hier gehoor aan. Alle tekeningen samen vormden een gigantisch groepsportret dat de verbondenheid tussen hen illustreerde, allen verenigd door het Cobra Museum. Deze activiteit zorgde voor een verlengde verblijfsduur van bezoekers en bracht alle deelnemers dichter bij elkaar.

Groeikunstwerk van Goro Shimano

TERUGKERENDE ACTIVITEITEN

Facts and figures			
	2023	2022	Verschil
Schoolbezoeken	65	55	+10
Workshops/Masterclasses	11	20	-9
Rondleidingen	466	67	+399
Cobra Pakt Uit!-weekenden	12	11	+1
Lezingen/talks	7	8	-1
Events	5	9	-4
Verjaardagsfeestjes	16	10	+6

De tentoonstelling “Het Andere Verhaal” heeft vele scholen uit Amsterdam aangetrokken, die deelnamen aan speciaal georganiseerde rondleidingen. Het educatie programma van de scholen speelde in op thema’s zoals bewustwording van eigen achtergrond en het ontwikkelen van begrip voor de achtergronden van anderen. Het verschil in het aantal rondleidingen ten opzichte van 2022 kan worden verklaard door een aangepaste telmethode. In 2023 zijn alle rondleidingen afzonderlijk geregistreerd, wat een nauwkeuriger overzicht opleverde.

Daarnaast hebben we in 2023 de verjaardagsfeestjes vereenvoudigd en beter gepromoot via Kidsproof, wat heeft bijgedragen aan een hogere deelname.

Jaarlijks organiseert het Cobra Museum terugkerende activiteiten die drukbezocht of zelfs uitverkocht zijn:

- Het terugkerende evenement **Cobra Pakt Uit!** vindt ieder laatste weekend van de maand plaats, met gratis instaprondleidingen en speciale programma’s voor zowel volwassenen als kinderen.
- Maandelijks wordt **Kunst met een koekj**e georganiseerd in samenwerking met *Participe Amstelland,* waarbij deelnemers onder het genot van koffie en een koekje met elkaar in gesprek gaan na een rondleiding door het museum.
- Het Cobra Museum verwelkomt regelmatig ouderen van **de MuseumPlusBus**, die door een gulle donatie van de VriendenLoterij dit jaar een mijlpaal van 15 jaar bereikte. Het Cobra Museum is dankbaar voor deze ondersteuning en kijken uit naar nog vele bezoeken van ouderen aan ons museum.
- De workshop **Experimenteel schilderen** komt elke drie maanden terug, waar deelnemers op een vrije en experimentele manier kunnen schilderen onder begeleiding van ervaren museumdocenten.
- Voor kinderen is er de **Kidsgids,** een interactief boekje met uitdagende opdrachten en puzzels. Ook kunnen kinderen deelnemen aan de **Cobra Vakantie Club** tijdens schoolvakanties.
- In samenwerking met Bibliotheek Amstelland worden er regelmatig **voorleesmiddagen** georganiseerd, waarbij kinderen worden meegenomen op avontuurlijke ontdekkingstochten door kleurrijke verhalen.

PROGRAMMA SPECIAAL VOOR AMSTELVEEN

Het Cobra Museum werkt samen met de gemeente Amstelveen en culturele partners uit de regio om een divers programma samen te kunnen stellen. Met deze samenwerkingen streeft het Cobra Museum ernaar verschillende disciplines te integreren. Een vijftal highlights uit het programma van 2023 lichten we graag voor je uit:

Introductie Cobra Pas Amstelveen

Sinds 1 februari 2023

Speciaal voor de inwoners van Amstelveen is elke woensdag het museum gratis toegankelijk dankzij de introductie van de Cobra Pas Amstelveen. Hiervoor werken we samen met gemeente Amstelveen. We nodigen alle inwoners van Amstelveen van harte uit om een kijkje te nemen in het museum. De pas is een jaar geldig voor twee volwassen en maximaal vier kinderen t/m 18 jaar.

In 2023 ontvingen we **977 Cobra Pas Amstelveen bezoekers.**

Wethouder Herbert Raat en cultuurwoordvoerders met de Cobra Pas. V.l.n.r.: Rosalie Bouwman (raadslid PvdA), Femke Lagerveld (raadslid VVD), Jet SMit (raadslid VVD), Stefan van Raay (directeur Cobra Museum), Herbert Raat (wethouder Kunst en Cultuur), Pieter E. Monkelbaan (raadslid BBA), Michel Becker (fractievoorzitter AvA). Foto Matthijs Immink

Cobra-museum-home art project-opening. Foto: Rhode

Participatieverklaringstraject

In 2023 ontwikkelden we een speciaal programma voor inburgeraars rond het thema vrijheid. Dat was niet alleen een heel belangrijk thema voor de Cobra-kunstenaars, maar is ook één van de kernwaarden van Nederland, zoals de vrijheid om te zijn wie je wilt zijn en je mening te uiten. Dit programma is onderdeel van het Participatieverklaringstraject voor inburgeraars van de Gemeente Amstelveen. Het programma bestaat uit een rondleiding langs de Cobra-kunst, een creatief gedeelte waarin geschilderd wordt en daartussen een gedeelte waarin de deelnemers met elkaar bespreken wat vrijheid voor hen is en betekent. Trainer Diana Alberto: “Je ziet dat dit gesprek veel losmaakt bij de deelnemers en ervoor zorgt dat blokkades worden weggenomen, waardoor ze creatief tot uiting kunnen komen”.

HOME Art Project

10 maart - 7 mei 2023

Kunstenaar Stephanie Rhode kwam op het idee voor het HOME Art Project toen ze hoorde over de diverse culturele samenstelling van Amstelveen, met meer dan 139 verschillende nationaliteiten. Haar project draait om het universele thema ‘thuis’ en biedt een doorlopend kunstproject voor alle inwoners. Rhode fotografeert mensen uit Amstelveen met een wit huis van wol en stelt vragen als: wat betekent thuis voor jou? Wat draagt bij aan dat gevoel van thuis zijn? In haar streven naar interactie en uitwisseling richt ze zich steeds meer op mensen die niet vaak met kunst in aanraking komen.

Tussentijds gaf Rhode een voorproefje van het totaalproject met een expositie in het Cobra Museum en opvolgend in de Schouwburg van Amstelveen. De expositie zal uiteindelijk op reis gaan. HOME Art Project werd mede mogelijk gemaakt door Gemeente Amstelveen en Stichting Stokroos. HOME Art Project is genomineerd voor de European Capitals of Diversity and Inclusion awards.

Open Ateliers Amstelveen 2023

9 juni - 18 juni 2023

Het Cobra Museum vormde het kloppende hart van Open Ateliers Amstelveen met een expositie georganiseerd door Amstellandkunst, een platform voor beroepskunstenaars die werkzaam zijn in de regio. Recent werk van 53 kunstenaars uit diverse disciplines gaf de bezoeker overzicht van de veelzijdigheid van de makers én illustreert de diversiteit aan technieken, onderwerpen en stijlen.

Open Ateliers Amstelveen is een tweejaarlijks evenement waar professionele kunstenaars hun ateliers openstellen voor het publiek, naast gezamenlijke exposities op geselecteerde locaties. Dit biedt een unieke kans om kennis te maken met het werk van lokale kunstenaars en een kijkje te nemen achter de schermen van het kunstenaarschap. De centrale expositie diende als voorproefje op de open atelierroute op 17 en18 juni 2023.

Jonas Ohlssons Summerschool: class of 23

21 juli - 24 augustus 2023

In de zomermaanden vond de zevende editie plaats van Jonas Ohlssons Summerschool in ons museum. Samen met kunstenaar Jonas Ohlsson en gastdocent Tanja Ritterbex maakten deelnemers een reis door hun eigen creativiteit, waarbij de intuïtieve kracht van het beeld en instinct centraal staan. Dit jaar rondom het thema vrijheid, dat daarmee aansluit bij de grote zomertentoonstelling Grenzeloos en vrij.

Deelnemers gingen aan de slag met de vraag hoe het met de vrijheid van Cobra gesteld is en hoe deze vrijheid er anno 2023 uitziet. Naast inhoudelijke colleges over kunst en filosofie werd er in het praktische gedeelte veel getekend en geschilderd. De Summerschool werd zoals ieder jaar afgesloten met een feestelijke presentatie van de werken die door Class of 23 zijn gemaakt. De tentoongestelde werken van de deelnemers zijn een ware blijk van creativiteit en talent.

Cobra Kindermuseum #1: Flora Fantastica

17 september - 8 oktober 2023

In het najaar organiseerden we de eerste editie van het Cobra Kindermuseum. Wij vinden dat de stemmen van kinderen een podium verdienen. Stemmen, die in relatie tot het duiden van kunst, vaak niet worden gehoord of zelfs vergeten. Daarom boden wij kinderen in de basisschoolleeftijd de kans om het kunstzinnige podium te pakken.

Met een intensieve vierdaagse workshop werden de kinderen meegenomen in een creatief maakproces dat uitmondde in een heuse tentoonstelling met een eigen audiotour. Deze unieke tentoonstelling laat zien dat kinderen tegenwoordig nog steeds geïnspireerd raken door het werk van Cobra-kunstenaars. De 28 deelnemende kinderen lieten zich ieder inspireren door een beeld uit de tentoonstelling Grenzeloos en vrij en werden begeleid door de kunstenaars Annet Breure en Julia dos Santos Baptista. De jonge deelnemers leidden trots hun ouders en vrienden rond in hun eigen tentoonstelling, waarmee een bijzondere mijlpaal werd bereikt voor het museum.

Jonas Ohlssons Summerschool: Class of ‘23, deelnemers in actie. Foto: Tanje van Lingen

Opening Cobra Kindermuseum # 1: Flora Fantastica. Foto: Anna Wiersma

ONDERWIJS: ONTDEKKEN EN EXPERIMENTEREN

Binnen de educatieve programma's van het Cobra Museum draait het vooral om de beleving van kunst en het ontdekken ervan. Het biedt verfrissende inzichten op het nu, omdat we het Cobra gedachtegoed actief verbinden met hedendaagse kunst en actuele kwesties. In 2023 hebben meer dan 2000 scholieren ons museum bezocht, variërend van basisschoolleerlingen tot Pabo-studenten en examenleerlingen van het voortgezet onderwijs.

De tentoonstelling "Het Andere Verhaal" bleek bijzonder populair bij het voortgezet onderwijs, met name onder Amsterdamse scholen met een Marokkaanse achtergrond. Hoewel het aantal scholen dat ons bezocht in 2023 toenam, waren de groepen kleiner.

Voor middelbare scholieren werd de rondleiding vaak gevolgd door een workshop, waarin zij werden uitgedaagd een eigen kunstwerk te maken rondom thema's zoals culturele identiteit. Rondleidingen voor het primair onderwijs zijn in het Cobra Museum altijd interactief: aan het eind van de inspirerende rondleiding kunnen kinderen zich uitleven door gezamenlijk te tekenen op een groot vel papier, wat altijd een groot succes is.

Daarnaast hebben we ook dit jaar weer op maat gemaakte projecten uitgevoerd met het Keizer Karel College in Amstelveen. Leerlingen bezochten het museum, werkten op school aan hun eigen kunstwerken, ontvingen begeleiding van het museum in de klas, en presenteerden uiteindelijk hun werk in het museum voor ouders en verzorgers.

Foto: Matthijs Immink

OVERWELDIGENDE AANDACHT VOOR DE TENTOONSTELLING ANTON CORBIJN MOØDE

5. MARKETING & COMMUNICATIE

Het jaar 2023 stond voor de afdeling marketing & communicatie in het teken van 75 jaar Cobra en de dreigende sluiting van het museum. Het jaar konden we positief afsluiten met de overweldigende aandacht voor de tentoonstelling *Anton Corbijn – MOØDe*.

IN DE PERS

Gedurende het jaar werkten we voor een optimale persbewerking samen met het *PR Atelier.* Al ver voor de opening van de diverse tentoonstellingen werd de pers benaderd via persberichten en persoonlijk contact. Ook de speciaal georganiseerde persopeningen kenden een hoge opkomst van Nederlandse pers. Daarnaast werd er volop over de dreigende sluiting geschreven en gesproken.

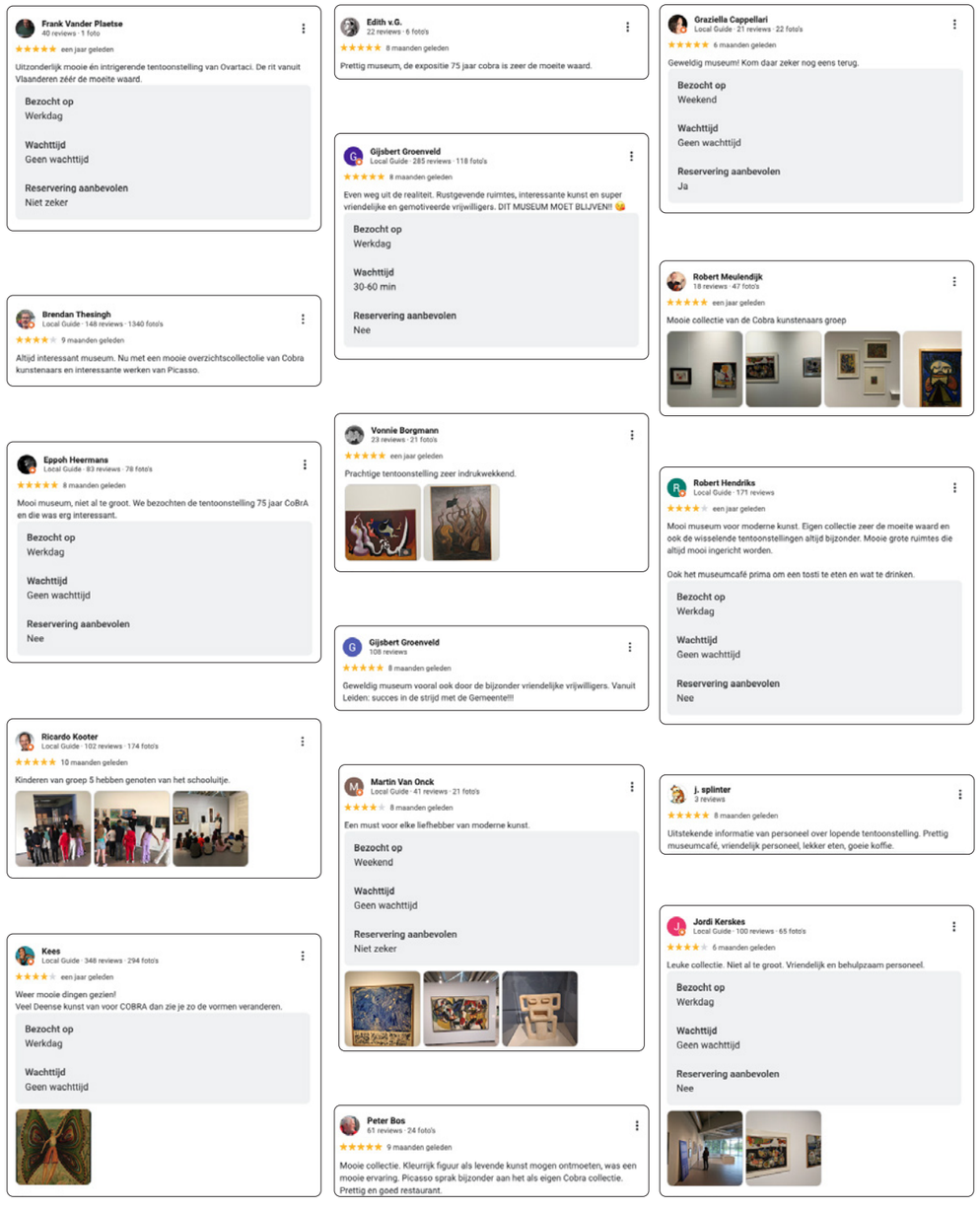
In totaal zijn er **819 publicaties** (print, online en radio en TV) verschenen die een gezamenlijk bereik hadden van **157.410.006** en een PR-waarde van **€ 4.349.668,49.**

Bijzondere vermeldingen zijn:

1. Op 3 juni zond het NOS Journaal een item uit over de tentoonstelling *Grenzeloos en Vrij.*
2. Anton Corbijn zat op 20 december aan de talkshow tafel van Khalid & Sophie om te vertellen over zijn werk en de tentoonstelling *Anton Corbijn – MOØDe.*
3. Er was veel aandacht voor de tentoonstelling over Ovartaci. Op 18 februari verscheen er een lovende recensie in de NRC. En op 4 april stond de tentoonstelling centraal in het NPO programma *Nu Te Zien!.*
4. In het Cobra Museum vonden 2 oktober opnames plaats voor de tweede aflevering van het tv-programma *Tussen Kunst en Kitsch.* De uitzending volgt op 8 februari 2024.
5. De Volkskrant publiceerde op 14 november 2023 een analyse over hoe de financiële situatie van het museum heeft kunnen ontstaan, geschreven door journalist Michiel Kruit.
6. Op 18 december 2023 verscheen er in het NRC een interview met directeur Stefan van Raay (68). Hij stopt volgend jaar als directeur van het Cobra Museum. Er waren problemen, maar hij kijkt tevreden terug: “Echt, er gebeurden hier de afgelopen jaren zoveel mooie dingen, fantastisch gewoon”.

WEBSITE

In 2023 werd de website van het museum **415.355** keer bezocht.

Google reviews van 01.01.2023 tot 31.12.2023

SOCIAL CONTENT

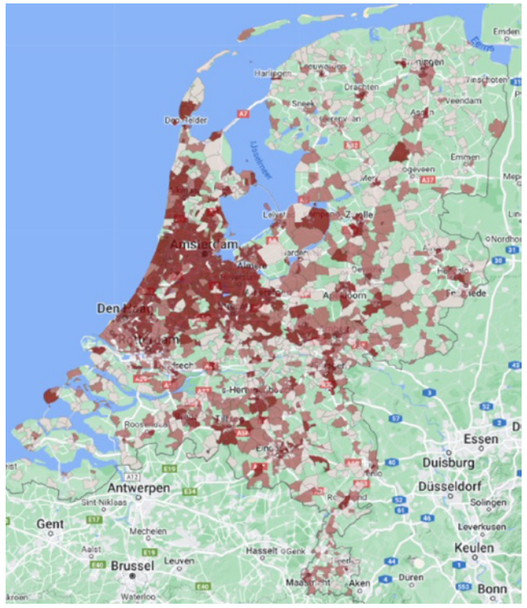
Onze eigen social media kanalen zijn ingezet op de tentoonstellingen, ticketverkoop en randprogrammering te promoten.

Facts and figures		
	2022	2023
Nieuwsbrief	6.518 abonnees	6.993 abonnees
Facebook	16.982 volgers	17.512 volgers
Instagram	12.509 volgers	15.381 volgers
LinkedIn	5.219 volgers	5.630 volgers

In 2023 namen we afscheid van het platform X (voorheen Twitter). Dit platform past niet in de huidige koers en de toon van de communicatie is niet passend bij de waarden van het museum. Wel communiceerden we als één van de eerste Nederlandse musea op Threads. Ook zijn we sinds 2023 actief op TikTok. In dit laatste platform willen wij investeren in het vergrote van het bereik, omdat we hier potentieel zien in het bereiken van een jongere doelgroep. Daarvoor willen we samenwerken met leden van de *Cobra Academy.*

MEER DATA GEDREVEN AAN HET WERK

De afdeling marketing en communicatie heeft als wens meer data gedreven te werken. Op onlinegebied wordt dit al enige tijd gedaan. De afdeling kijkt ook hoe ze dit op andere vlakken kunnen implementeren, zoals de out-of-home reclame van de tentoonstelling *Anton Corbijn – MOØDe*.

Museumkaart data – In 2023 is op basis van beschikbare postcodes in kaart gebracht waar onze bezoekers vandaan komen. Hoe roder het gebied hoe meer bezoekers ervandaan komen.

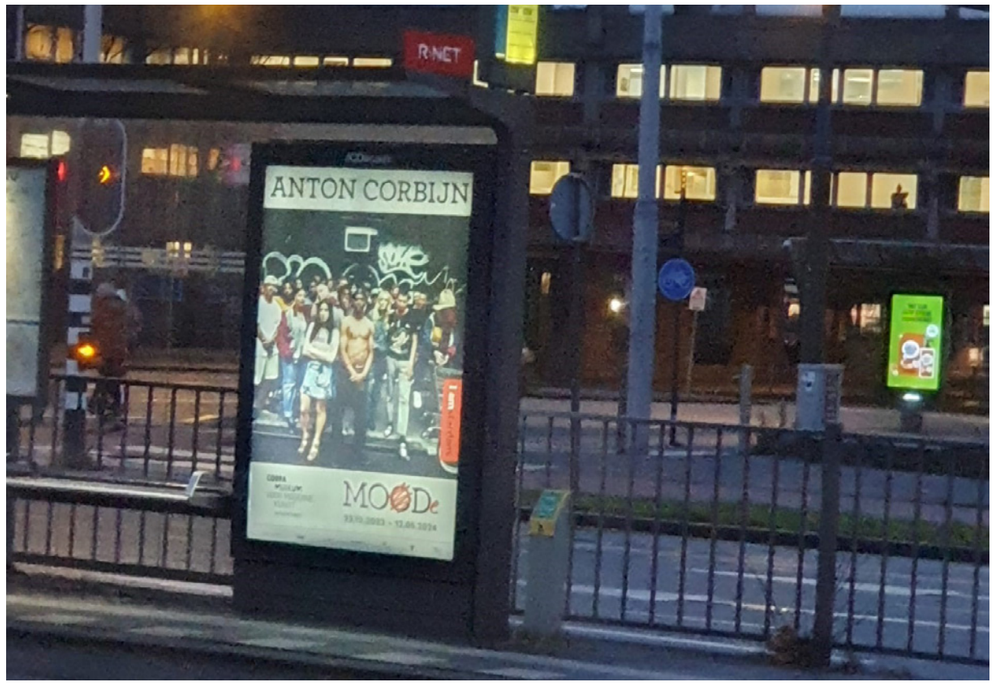
Aan de hand van de beschikbare museumkaartdata is in november 2023 in kaart gebracht waar de bezoekers van het Cobra Museum in 2023 vandaan komen. Vanuit heel Nederland komen er bezoekers naar het museum. De meeste bezoekers komen echter uit de regio Amsterdam/Amstelveen. Dit heeft geleid tot een kwalitatievere inzet van buitenreclame, waarbij we nog beter onze doelgroepen bereiken door te adverteren op plekken waar de meeste bezoekers vandaan komen.

Petitie ‘Houd het Cobra Museum open!’

Het museum startte op 6 september de online petitie ‘Houd het Cobra Museum open!’. Hiermee wilde het museum de Amstelveense gemeenteraad tonen dat het museum geliefd is door velen en open moest blijven. Tot 14 november kon de petitie getekend worden.

In totaal hebben **13.983** personen de petitie getekend; van kunstliefhebbers tot architecten, van politici tot kunstenaars, van onderwijsinstellingen tot musea en verzamelaars. De vele steunbetuigingen die we ontvingen zijn hartverwarmend.

Op 15 november zijn de 13.983 handtekeningen door Appel Toussaint, Julia Kemp, Lisa le Grand, leden van de Cobra Academy, aangeboden aan de gemeenteraad bij aanvang van het raadsgesprek over de toekomst van het museum.

Out of home, tentoonstelling *Anton Corbijn – MOØDe*

Poster ‘Houd Het Museum Open’

DE COLLECTIE VAN HET COBRA MUSEUM BESTAAT UIT RUIM 2000 OBJECTEN.

6. DE COLLECTIE

De collectie van het Cobra Museum bestaat uit ruim 2000 objecten. De collectie is gedeeltelijk eigendom van de stichting Cobbra Museum voor Moderne Kunst Collectie en is aangevuld met bruiklenen uit museale, bedrijfs- en particuliere collecties.

Hoofd Collectiebeheer is verantwoordelijk voor inkomende en uitgaande bruiklenen en de monitoring van de beveiliging en bescherming van de collectie. Ten behoeve van het monitoren van het klimaat en de status van de beveiliging binnen het museum wordt gebruik gemaakt van een controlekamer. De diverse installaties meten constant het klimaat en sturen de gegevens door naar de controlekamer. Bij stroomuitval is er een noodaggregaat aanwezig, zodat de continuïteit van zowel het klimaat als de beveiliging is gewaarborgd.

Het Cobra Museum leende in 2023 meerdere werken uit:

- Vier werken van Shinkichi Tajiri waren te zien in Museum van Bommel van Dam in de tentoonstelling A long homecoming: een eeuw Shinkichi Tajiri.
- Een sculptuur van Tajiri maakte onderdeel uit van de tentoonstelling The Restless Wanderer in het Bonnefantenmuseum in Maastricht.
- Drie werken van Frieda Hunziker werden getoond in het Stedelijk Museum Schiedam in de tentoonstelling Frieda Hunziker. Een vlucht naar Curaçao.
- Twee werken van Eugène Brands reisden naar het Noord-Veluws Museum voor de tentoonstelling Eugène Brands, Onder de Bos.
- Aan Museum Folkwang in Essen (Duitsland) werd een werk van Constant in bruikleen gegeven voor de tentoonstelling WE IS FUTURE. Visions of New Communities.
- In het Brandts Museum in Odense (Denemarken) werd de Claude Cahun tentoonstelling getoond die eerder in het Cobra Museum is gemaakt en te zien was.

Schenkingen

Het Cobra Museum ontving dit jaar een groot aantal belangrijke schenkingen. Dankzij Benno en Janny Stoppelman-de Jong konden we *Masker* van Eugène Brands toevoegen aan de collectie. Ook ontvingen we zeven werken uit een privécollectie met werk van Eugène Brands, Lucebert, Jan Sierhuis en de eerste Alphons Freijmuth in de collectie. Uit een andere privécollectie kregen wij zes werken van Lotti van der Gaag. Aan het eind van het jaar werd, naast tekeningen en etsen van Corneille, een gouache van Eugène Brands geschonken.

HET JAAR 2023 ZORGDE VOOR EEN DYNAMISCHE PERIODE IN HET COBRA MUSEUM

7. BEDRIJFSVOERING & FINANCIËN

Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen is opgericht als een enkel laags bestuursmodel. Het bestuur is, in samenspraak met de directeur, belast met het bepalen van het beleid en het vaststellen van de financiële richtlijnen.

De directeur voert de dagelijkse leiding en rapporteert hierover periodiek aan het bestuur. Taken en bevoegdheden binnen de organisatie zijn in een directiereglement vastgelegd en geautoriseerd door het bestuur. Dit wordt tevens meegenomen in de jaarlijkse accountantscontrole, waarbij de accountant en de directeur het bestuur schriftelijk informeert over aandachtspunten die bij de controle naar voren zijn gekomen, voor zover van belang voor de jaarrekening.

Het jaar 2023 zorgde voor een dynamische periode in het Cobra Museum. De **68.804 bezoekers** gedurende het jaar (+42% ten opzichte van 2022) markeerde één van de hoogste bezoekersaantallen in onze geschiedenis. Door de ontstane financiële crisis dreigde het museum echter failliet te gaan indien de gemeentelijke subsidie werd stopgezet

Maar 2023 was ook een jaar van feest. Het 75-jarige jubileum van de Cobra-beweging werd gevierd met ambitieuze tentoonstellingen en evenementen. Om de kosten voor transport, verzekering en beveiliging te dekken was er gekozen voor extra toeslagen.

Tijdens de eerste jubileumtentoonstelling Ontmoet de Denen (toeslag 5 euro per persoon) werd al snel duidelijk dat sommige bezoekers moeite hadden met de toeslag. Deze opmerking herhaalde zich tijdens de daaropvolgende zomertentoonstellingen (toeslag 10 euro per persoon), het hoogtepunt van het jaar.

Als extra stimulans voor een bezoek aan ons museum, voorzagen we bezoekers die de toeslag betaalden van kortingsvouchers voor aankopen in de museumwinkel en het museumcafé. Ondanks de toename van het aantal bezoekers, bleek het niet voldoende om alle kosten te dekken.

Balans per 31 december 2023
(na verwerking resultaat)

Activa (in euro)	**31-12-2023**	**31-12-2022**
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris	40.077	55.061
VLOTTENDE ACTIVA		
Winkelvoorraad	68.713	108.004
Vorderingen		
Debiteuren	66.080	60.797
Omzetbelasting	76.360	52.414
Overige vorderingen en overlopende activa	500.052	778.276
	642.492	**891.487**
Liquide middelen	**36.158**	**336.993**
TOTAAL ACTIVA	**787.440**	**1.391.545**

Passiva (in euro)	**31-12-2023**	**31-12-2022**
RESERVES EN FONDSEN		
Reserves		
Continuiteitsreserve	0	236.647
Overige Reserves	-738.669	0
Fondsen		
Bestemmingsfonds	0	359.409
Totaal reserves en fondsen	**-738.669**	**596.056**
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Rekening-Courant Serra Holding B.V.	315.683	0
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	430.859	312.422
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	19.141	22.078
Overige schulden en overlopende passiva	760.426	460.989
Totaal kortlopende schulden	**1.210.426**	**795.489**
TOTAAL PASSIVA	**787.440**	**1.391.545**

Staat van baten en lasten over 2023

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Begroting 2023
BATEN			
Bijdragen van overheden	1.304.409	1.336.307	1.222.315
Bijdragen Corona steunmaatregelen	0	0	116.740
VriendenLoterij Jaarlijkse bijdrage	200.000	200.000	200.000
Sponsorbijdragen	199.011	275.500	151.654
Overige subsidies	65.668	250.000	157.361
Entreegelden tentoonstellingen	712.637	1.465.000	434.044
Donaties	12.620	15.000	7.431
Overige opbrengsten	392.538	515.626	307.581
Opbrengst vorig boekjaar	21.384	0	0
SOM DER BATEN	**2.908.268**	**4.057.733**	**2.597.126**
LASTEN			
Personeelskosten	1.312.067	1.309.244	1.229.070
Afschrijvingen	25.643	20.000	14.737
Huisvestingskosten	627.076	593.432	600.303
Kosten tentoonstelling	1.863.523	1.833.668	805.953
Sponsoring, marketing, communicatie en educatie	208.039	197.610	142.114
Organisatiekosten	159.467	99.408	143.752
Lasten voorgaande boekjaar	47.178	0	14.272
SOM DER BEDRIJFSLASTEN	**4.242.993**	**4.053.362**	**2.950.201**
EXPLOITATIERESULTAAT	**-1.334.725**	**4.371**	**-353.075**

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Begroting 2023
VERDELING RESULTAAT			
Ontrekking continuïteitsreserve	-236.647		-84.974
Ontrekking bestemmingsfonds	-359.409		-268.101
Ontrekking Overige Reserves	-738.669		0
	-1.334.725		**-353.075**

OP DE BALANS: DE MUSEUMWINKEL

De museumwinkel van het Cobra Museum heeft in 2023 een opvallende metamorfose doorgemaakt, aangepast aan de diverse tentoonstellingen. Van Afrikaanse invloeden tot lichte pastelkleuren en Scandinavische producten bij de tentoonstelling “Ontmoet de Denen”, de winkel paste zich steeds aan het thema van de exposities aan.

Tijdens de tentoonstelling “Grenzeloos & Vrij” stond het museum voor financiële uitdagingen. Desondanks leidde het gebruik van vouchers tot aanzienlijke bestedingen, wat de omzet deed stijgen. Echter beïnvloedde dit de winstmarges negatief vanwege de hoge kosten voor de aankleding en inkoop van artikelen van de winkel.

In het najaar kreeg de winkel een nieuwe uitstraling met goudkleuren en minimalisme, passend bij de tentoonstelling rondom Anton Corbijn. Vooral tijdens de kerstvakantie trok het museum veel bezoekers, wat resulteerde in sterke verkoopcijfers. Een hoogtepunt was de signeersessie van Anton Corbijn voor zijn boek “MOØDe” eind december, die veel succes had.

Totale omzet 2022: **€ 131.704,-**
Totale omzet 2023: **€ 195.171,-**
Stijging van: **€ 63.467,-**

OP DE BALANS: HET MUSEUMCAFÉ

Het museumcafé heeft een opmerkelijke prestatie geleverd door de omzet meer dan te verdubbelen ten opzichte van het voorgaande jaar. Ondanks de uitdagingen van 2022, waaronder lockdowns tijdens de Coronacrisis, zijn de resultaten van 2023 buitengewoon indrukwekkend.

De stijging van de omzet is voornamelijk te danken aan een hogere besteding per persoon. Daarnaast heeft het café geprofiteerd van de vouchers die bezoekers ontvingen bij het betalen van een toeslag voor de tijdelijke tentoonstellingen, wat heeft bijgedragen aan de toename van de omzet.

Totale omzet 2022: **€ 117.483,-**
Totale omzet 2023: **€ 239.317,-**
Stijging van: **€ 121.834,-**

OP DE BALANS: ZAKELIJKE VERHUUR

In 2023 hebben **45 evenementen** plaatsgevonden met een **omzet van 148.000 euro**. Zeven daarvan zelfs met een omzet van 5000 euro of meer (periode: september tot december). In de eerste zes maanden is er een omzet van ruim 42.000 euro gegenereerd op basis van 15 evenementen. In april en mei werden er geen inkomsten gegenereerd. In het tweede deel van het jaar werden de overige omzet van ruim 105.000 euro behaald met 30 evenementen. De combinatie Voordrachtzaal en Waterzaal zijn hierbij het meest verhuurd. De wensen rondom de catering, decoratie en AV-techniek worden op maat afgestemd.

Een tweetal voorbeelden van evenementen die het Cobra Museum in 2023 verzorgde:

Metropoolregio Amsterdam

Op 12 september 2023 ontvingen we honderd high-end gasten, waaronder de burgemeesters en andere functionarissen van Metropoolregio Amsterdam, dit is een samenwerkingsverband tussen de provincies Noord-Holland en Flevoland, dertig gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. De Voordrachtzaal diende als plenaire zaal voor het ontvangst, daarnaast vonden er in drie andere zalen verschillende activiteiten. Aansluitend verzorgden we de borrel in de Waterzaal.

Netwerk Acute Zorg, Noord-Holland/Flevoland

Op 5 oktober 2023 ontvingen we vertegenwoordigers uit de huisartsenzorg, regionale ambulancevoorzieningen, ziekenhuizen, verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg en de twee grootse zorgverzekeraars in Noord-Holland en Flevoland voor een Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ). De honderd gasten kwamen halverwege de middag aan en werden ontvangen met koffie, thee en iets lekkers. Na een plenair deel in de Voordrachtzaal, werd de borrel verzorgt in de Waterzaal.

Teamwork

Sinds 2023 verzorgt medewerker Partnerships & Events de productionele kant van de evenementen. In juni 2023 kreeg zij versterking van een accountmanager zakelijke evenementen. Deze combinatie werkt versterkend en dit mondde uit in meer aanvragen en tevreden klanten. In 2024 wordt deze samenwerking voortgezet om meer omzet te genereren en gemiddeld meer dan één event per week te kunnen organiseren.

ZONDER DEZE ENTHOUSIASTE EN CREATIEVE MENSEN GEEN MUSEUM

8. HET COBRA TEAM

Zonder deze enthousiaste en creatieve mensen zou het museum niet kunnen functioneren. Iedereen heeft fantastisch bijgedragen aan het rijke en gevarieerde programma van 2023.

Bestuur

Jerry Straub
voorzitter

Judith van Kranendonk
vice-voorzitter

Stephen Brunner
penningmeester

Mark Moolhuizen
secretaris
(tot 27 november 2023)

Edwin Valent
bestuurslid
(tot 1 november 2023)

Silvia van der Heiden
bestuurslid

Ariëlla Kornmehl
bestuurslid
(vanaf 19 december 2023)

Carl Stal
betuurslid
(vanaf 19 december 2023)

Op 31.12.2023 bestond het team uit de volgende medewerkers:

Directeur
Stefan van Raay

Marketing en communicatie
Maarten Jeukens
campagnes

Anna Wiersma
marketing en communicatie regionaal

Tanje van Lingen
online marketing

Grafisch- en tentoonstellings-ontwerp
Renata Álvares
senior ontwerper

Suuz de Leeuw
ontwerper

Fondsenwerving
Jeroen Bakker

Collectiebeheer
Maxim de Nooij
hoofd collectiebeheer

Moisha Kruijer
medewerker collectiebeheer

Partnerships en Events
Lotte Stapper
accountmanager zakelijke evenementen

Iris de Boer
events medewerker

Activiteiten en programmering
Ellen Bertrams
activiteiten regisseur

Educatie
Kim Driessen
hoofd educatie

Esther van den Berg
educatie medewerker

Janne Nanninga
Jeugd coördinator

Projectleiding en redactie
Marieke van Zuilichem

Financiën en bedrijfsvoering
Joan Madiredjo
hoofd financiën en bedrijfsvoering

Chun Chu Kwee-Man
financiële administratie

Techniek
Guido Jelsma
tentoonstellingen en techniek

Stefan Mirck
techniek en gebouwbeheer

Vrijwilligers-coördinator
Ryan Dekker

Bedrijfsleiding
Manor Biran

Coördinatoren
Aline Boersen

Medewerkers bedrijfsvoering
Anna van Schouten, Julie Le Doux, Lineke Mouwes, Mariam El Mahdaoui, Marleen Rietveld, Sabine van Erk, Annemarie de Haan, Jacqueline Buijs, Laura Gorter, Rikkert Beek, Roel Boosten, Sjoukje Halbertsma, Valerie Keuter, Doralice Covelli, Ilse Buijs, Rachel Aarsen, Lyba Chernenko, Anđela Graovac, Feline Bras, Ferenc de Jong.

Team vrijwilligers atelier- en publieksmedewerkers
Enorme waardering in publieksonderzoeken in reacties van de individuele bezoeker voor het team vrijwilligers. Zij spelen een onmisbare rol bij het informeren en inspireren van de bezoekers van het museum.

Atelier CoBrA medewerkers
Jacquelien Jansen, Maryam Erfani, Anna Meter, Susan Karsten, Nicole Postma, Folkert Haanstra, Annemiek Santos, Asmara Papa, Devshree Thanekar, Ronald Brouwer, Haewon Park, Karin Cornelissen, Lonneke Siegers, Judith Vermaas, Manoisca Simons, Aida Carvalho, Anna Christina Hansen, Deborah Reingoud, Kayee Davern, Avalon Jansen, Venus Waterman, Rianne Batenburg, Joost Udinga, Mona Juneja, Kayleigh Felixdaal, Lilian van Tulder, Judit Porto González, Eva Wittenberg, Mie Iwasaki, en Tatiana Rubinov.

Publieksmedewerkers
Alexandra Van der Kar, Alice Scheffer, Anam Asghar, Ani Kusmenoglu, Anna Meter, Anna Christina Hansen, Annelies Pelders, Annemiek Santos, Anniette Tonen, Aslıhan Çelik, Asmara Papa, Avalon Jansen, Danielle De Kluijver, Deborah Reingoud, Dennis De Dijk, Devshree Thanekar, Dilara Erzeybek, Dirk Hees, Dorine Prins, Edith Timmerman, Elisabeth Tol, Elleke Netten, Femke Vita Israël Sirag, Folkert Haanstra, Frances Prozesky, Free Broek, Haewon Park, Hanneke Jongkind, Hans Breet, Hebshiba Prakasam, Helga Bouwman, Hetty Kuiper, Irina Taekema, John Soedirman, Jacquelien Jansen, Janny Boltjes, Jetty Siepelinga, Johan de Hollander, Joline Wiebols, Joost Udinga, Jos Driessen, Judith Vermaas, Julia Diallo, Julie Kim, Karin Cornelissen, Kayee Davern, Kristina Posavčić, Maltie Jagdeo, Manoisca Simons, Marita Soons, Marjon Smits, Maryam Erfani, Meinou Lojenga, Menno Doevendans, Michel De Jongh, Michelle Drontmann, Nettie Beukman, Nicole Postma, Noah Shacham, Rianne Batenburg, Rini Scheffers, Romy Groenhuysen, Ronald Brouwer, Saliha Hamadan, Sefrash Eneyew, Sijtske Van Delden, Stella Capel, Susan Karsten, Sylvana Wolven, Venus Waterman, Willeke Frima, Yvonne Bobbe, Zeynep Koyuncu en Zosia Sanders.

Cobra Acadamy
Michelle van den Berg, Lidori ten Have, Julia van Iersel, Lisa le Grand, Appel Toussaint, Julia Kemp

Stagiaires
Winona Boomkens via ArtEZ te Arnhem. Opleiding: Docent Beeldende Kunst en Vormgeving

Graag willen wij de volgende personen bedanken die in 2023 bij het museum werkzaam zijn geweest:
Renske Cecil, Sandra van Dongen, Elske Schreurs, Zsa Zsa Tuffy, Daphe Heemskerk, Vera Bertheux, Denise van der Schaft, Mechteld Molenaar, Louise de Koning, Lenny Suiker, Anthony Smit, Nina Bauer.

Gastconservatoren
Met hun specifieke kennis en enthousiasme over het onderwerp verrijken de gastconservatoren de verhalen achter de kunst.

Pim Arts bij Deense Moderne Kunst: We kussen de aarde
Winnie Sze bij Deense Moderne Kunst: Ferlov Mancoba
Naja Rasmussen bij Deense Moderne Kunst: Ovartaci
Maarten Bertheux bij Grenzeloos en vrij. Van Appel tot Basquiat
Jeroen Krabbé en **Annefie van Itterzon** bij Alle kinderen kunstenaar
Helena Alonso en **Oscar Carrascosa** bij De andere Picasso. Terug naar de bron

De bouwploeg
Onzichtbaar en achter de schermen voor het publiek, maar onmisbaar voor de veilige en soepele op- en afbouw van tentoonstellingen en presentaties.

Jos den Brok
Richard van Drie
Kaleb de Groot
Nienke Jansen
Ruud de Kort
Arnoud Noordegraaf
Jochem op ten Noort
Eric Robertson
Fraser Stewart
Radek Vana
Niels Vis
Judith Witteman

De vaste steungevers
Alleen dankzij hun steun kunnen wij het museum openstellen en deze programma's realiseren

Gemeente Amstelveen
VRIENDEN LOTERIJ
bpd
TREBBE
HIZKIA
KEIM
COBRA MUSEUM BUSINESS CLUB

Cobra Business Club
AM
ABN Amro
Altera Vastgoed
Amson & Kolhoff Notarissen Amstelstad
Accountants & Adviseurs
De Vos & Partners advocaten
De Groot Douma Vosmeijer Advocaten
Dura Vermeer
Graydon
Handelsbanken
HermanDeGroot Ingenieurs
Hizkia
Hoorne Vastgoed
KEIM
KLM
Maasdam Group
Netjes Beheer
Unibail-Rodamco Westfield
Van Doorne
Van Poelgeest BMW-MINI Amstelveen
Zorg en Zekerheid

Vrienden en donateurs van het Cobra Museum en natuurlijk onze bezoekers!

Samenwerking in Amstelveen
Met onze partners in Amstelveen verrijken en versterken wij het aanbod voor de bewoners van de stad.

SAKB
Jacop
Nemo Sabo
Bibliotheek Amstelland
Uitgeverij Leporello
P60
Museum Jan Japan Festival
Cinema Amstelveen
De Stadsschouwburg
Jongerenwerk Amstelveen
Keizer Karel College Amstelland Kunst
Libris Venstra Amstelveen Sport
Oekraïense School Dzherelo Amstelveen
Platvorm C Amstelveens
Poppentheater STIP
Participe Amstelland
Buurtcamping Amstelveen
Taalhuis Amstelland
Vrouwen in Amstelveen
Diwali Festival

De fondsen, stichtingen en sponsors
Onmisbaar voor de realisatie en verrijking van specifieke projecten:

Zomer tentoonstellingen
Voor de zomertentoonstellingen ontving het Cobra Museum naast de bijdrage van vaste partners en supporters extra ondersteuning van de Rabobank, Zabawas, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en verfsponsor KEIM.

Deense Moderne Kunst
Het Cobra Museum ontving naast de bijdrage van vaste partners en supportersextra ondersteuning van het Cultuurfonds, NEW CARLBERG FOUNDATION, de Deense Ambassade en verfsponsor KEIM.

COLOFON

Tekst:
Cobra afdelingen

Tekstredactie:
Danielle Lakeman

Grafische vormgeving:
Suuz de Leeuw

Copyright © Cobra Museum voor
Moderne Kunst.